

Zakładamy ogródek

Jolanta Jabłońska

Budząc się po okresie zimy przyroda napawa każdego optymizmem i chęcią do pracy w ogródkach, na grządkach i rabatach. Aby od podstaw stworzyć ekologiczny ogródek do uprawy roślin ozdobnych i jadalnych, należy wcześniej zaplanować działania, a podstawowe prace przygotowawcze rozpocząć na początku marca. Przy współpracy z rodzicami i dzięki sponsorom udało nam się zorganizować takie ciekawe miejsce.

Podczas projektowania ogrodu bardzo pomocna będzie wiedza o tym, jakie rośliny i gdzie lubią rosnąć oraz w jakim towarzystwie. Należy zasta-

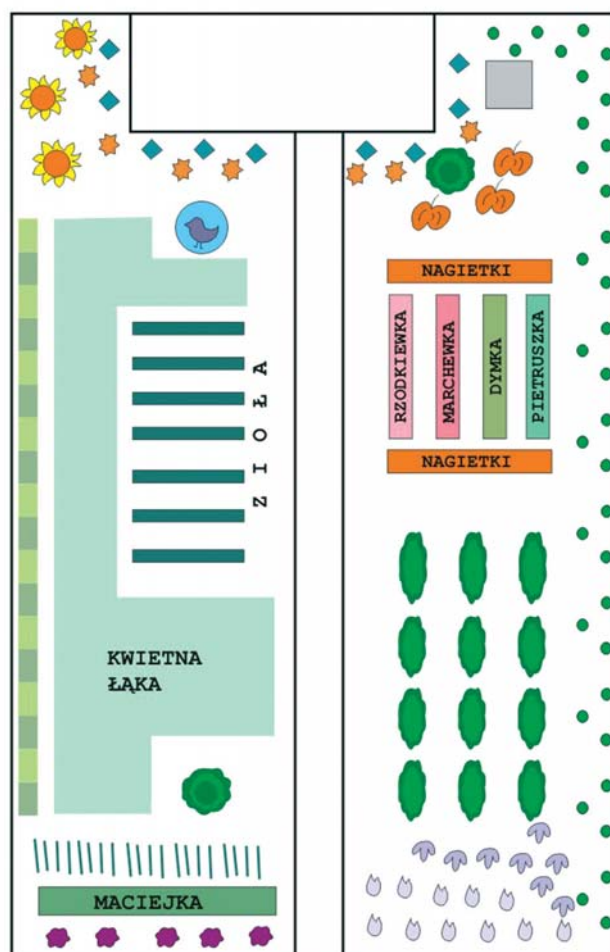
nowić się nie tylko nad funkcją, ale i nad charakterem ogrodu, który chcemy stworzyć. My chcieliśmy, aby w naszym ogródku było miejsce dla roślin ozdobnych, jadalnych (zioła, owoce na krzewach, warzywa), a także dla ptaków i owadów.

Na terenie przedszkolnego ogrodu, którego znaczną część zajmuje przestrzeń do zabaw, posiadamy niewielki kawałek działki (wcześniej zarośnięty trawą). Tu właśnie postanowiliśmy rozpocząć nasze prace, aby zmienić niewielki skrawek ziemi w piękny, ekologiczny ogródek.

Wzdłuż naszej działki biegnie chodnik, na końcu którego znajduje się śmietnik. Na wiosnę został on odświeżony. Rodzice pomalowali cegły

na biało, ziemia na działce została dokładnie przekopana, zagrabiona, uzupełniona świeżą oraz posypana torfem, zawierającym dużą ilość substancji odżywczych, potrzebnych roślinom do ich wzrostu. Podłoże do uprawy roślin powinno być przepuszczalne, przewiewne, a przy tym dobrze magazynujące wodę.

Ważne jest dokładne wyrównanie ziemi grabiami i zroszenie jej tuż przed wysiewem czy posadzeniem młodych roślin i krzewów. Do tak przygotowanej ziemi dzieci wspólnie z dorosłymi mogły (według wcześniej ustalonego planu) sadzić rośliny. Należało także ustawiać potrzebne akcesoria, pomagać w pracach porządkowych, obserwować działania innych.

Regulamin użytkowania ogródka:

1. Dbamy o czystość w ogródku.
2. Chodzimy po wyznaczonych ścieżkach i uważamy na rośliny.
3. Prawidłowo podlewamy rośliny, regularnie pielimy ogródek.
4. Obserwujemy mieszkańców naszego ogródka i pomagamy im:
 - uzupełniamy wodę w poidełku dla ptaków;
 - dokarmiamy ptaki podczas zimy;
 - czyścimy budkę dla trzmieli po zimie.

Sadzonki roślin, nasiona i pozostałe akcesoria potrzebne do stworzenia ogrodu otrzymaliśmy dzięki hojności sponsorów.

Naszą działkę podzieliliśmy na dwa sektory: kwiatowy i warzywno-owocowy. Po prawej stronie ogrodu, w jego rogu, został ustawiony zбитy z desek kompostownik. Na drzewie obok śmietnika powiesiliśmy budkę lęgową dla ptaków, a w sektorze kwiatowym ustawiliśmy poidełko dla ptaków oraz domek dla trzmieli. Po lewej stronie (wokół parkanu) dzieci posadziły samodzielnie wyhodowaną fasolę ozdobną i groszek, po prawej zaś został posadzony żywopłot.

Na kwietnej łące, obsianej trawą, wygoszparowane zostało miejsce na zioła: bazylię, miętę, tymianek, cząber, melisę, czosnek, rozmaryn i szalwię. Obok kasztanowca, który od lat rośnie na tym terenie, dzieci posadziły rozsady aksamitek i posiały maciejkę. W niewielkiej odległości od kompostownika posialiśmy dynie, a na kilku grządkach rzodkiewkę, cebulkę dymkę, marchewkę i pietruszkę. Grządki te będą ozdabiały posiane wokół nagietki. Powstał także owocowy kącik, na którym będą rosły krzewy białej i czerwonej porzeczki oraz sadzonki truskawek i poziomki. Przy wejściu do ogródka będą witały nas czerwone tulipany i fioletowe irysy. Dzieci przygotowały także etykiety z nazwami kwiatów, ziół i krzewów, które będą pomocne do ich rozpoznania.

Wspólnie ustaliliśmy „regulamin ogródka”, do którego będziemy zapraszać dzieci z innych grup. Nasi dozorczy będą nam pomagać w jego pielęgnacji i utrzymaniu w należytym porządku.

Altanka wokół śmietnika

Teren wokół śmietnika to miejsce na rośliny pnące: bluszcz i winobluszcz. Będą stanowić zieloną płaszczyznę, zakrywającą ściany śmietnika, efektywnie kontrastującą z białą odświeżonych cegieł. Posiane w niewielkiej odległości słoneczniki, które uwielbiają bezpośrednie działanie promieni słonecznych, kiedy urosną, jaskrawym kolorem swoich płatków będą przyciągać różnego rodzaju owady, a barwne nasturcje uzupełnią efektowny wygląd altanki.

Kwiaty i zioła

Rośliny kwitnące zwabiają pożyteczne owady, są dla nich schronieniem i pokarmem. Zioła warto uprawiać, ze względu na ich piękny kolor, zapach i kształt liści. Rozsiewają zapach olejków eterycznych, dzięki czemu stronią od nich szkodniki, np. nornice, krety czy ślimaki, a także uporczywe owady – komary i meszki. Zioła są najsmaczniejsze, zanim zakwitną. Mają właściwości lecznicze, poprawiają metabolizm, podnoszą walory smakowe wielu potraw, łatwo się je uprawia.

Warzywniak

Najlepiej smakują warzywa z własnej grządki. Wybrane rozsady i nasiona warzyw dzieci posadziły w odpowiednich odległościach od siebie (niezbyt gęsto), przy zalecanej głębokości siewu. Kiełkujące nasiona warto zabezpieczyć przed przymrozkami kawałkiem folii i kilkoma deskami.

Owocowy kącik

W owocowym kąciku znalazły się owoce bardzo lubiane przez dzieci: truskawki, poziomki, dwa rodzaje porzeczki (czerwona i biała), które są

proste w uprawie, szybko owocują, dostarczając wartości odżywczych i walorów smakowych.

Poidelko dla ptaków

Do przygotowania poidelka wystarczy plastikowy pojemnik lub (jak w naszym wypadku) gliniana miska. Ptaki będą chętnie przylatywały, wiedząc, że zawsze będzie w niej czysta woda, która zaspokoi ich pragnienie, zachęci do kąpieli i wesołej zabawy.

Domek dla trzmieli

Przygotowanie domku nie wymaga dużego nakładu pracy, wystarczy jedynie gliniana doniczka. Należy wypełnić ją suchą trawą, liśćmi, mchem, ustawić w wybranym miejscu (w pobliżu kwiatów i ziół), tak by otwór był u góry. Lekko wcisnąć w ziemię, przysypując brzegi, aby stabilnie stała i była szczelna. Trzmielie mają ogromny wkład w zapylenie wielu gatunków roślin, są owadami społecznymi, należą do rodziny pszczołowatych i podlegają ścisłej ochronie. Trzmielie, pomimo że posiadają żądła, kęsają niezwykle rzadko, głównie wtedy, gdy

zostaną nieopatrznie przyciśnięte. Na ogół trzmiel woli uciec, niż stawić czoła człowiekowi. Nie są to więc owady niebezpieczne, natomiast bardzo pożyteczne i chętnie obserwowane przez przedszkolaków.

Kompostownik

Kompostowanie jest najprostszą i najefektywniejszą metodą wytwarzania bardzo wartościowego podłoża organicznego. Kompost służy do użyźniania gleby, a co za tym idzie – zwiększenia urodzajności upraw.

Możemy do tego celu przeznaczyć zbierane w ogrodzie resztki roślinne, połamane gałązki, ziemię ogrodową, słomę, obierki z owoców, warzyw itp. Przygotowaniem kompostu do użyźniania gleby zajmie się nasz pan dozorca. Od czasu do czasu będzie przekopywał jego kolejne warstwy.

Budka lęgowa dla ptaków

Budkę należy powiesić otworem na wschód lub południowy wschód, w lekko zacienionym miejscu. Musi być czyszczona po każdym sezonie lęgowym. Nie powinna mieć tradycyjne-

go patyczka przy otworze wlotowym, ponieważ będzie on stanowił łatwe oparcie dla drapieżników. Naszą budkę umieściliśmy na wysokości około 4 metrów od ziemi. Warto zadbać o to, by ptaki miały się gdzie zagnieździć. To jeden ze sprawdzonych, ekologicznych sposobów ochrony roślin przed szkodnikami, a jednocześnie bardzo pożądane działanie na rzecz ochrony samych ptaków i oczywiście niezwykle ciekawy obiekt do prowadzenia obserwacji.

Chcieliśmy, aby nasz ogródek cieszył oczy nasze, naszych kolegów i koleżanek z przedszkola, ale i sąsiadów z okolicznych bloków. Aby był oazą dla owadów i odwiedzających go ptaków, byśmy z zachwytem mogli podziwiać rozwijającą się w nim roślinność, obserwować zmiany zachodzące w przyrodzie w kolejnych porach roku. Nasz ogród zaprojektowany w zgodzie z naturą jest i będzie miejscem przyjaznym wszystkim, którzy szukają w nim odpoczynku, relaksu, odpowiedzi na nurtujące pytania. Będzie przyjazny roślinom oraz zwierzętom, które w nim żyją, a o których nie możemy zapominać.

Zachęcam do korzystania z naszych pomysłów tworzenia własnych zielonych ogródków, do których z radością możemy przychodzić i cieszyć się bogactwem roślin. Posiadanie pięknego ogrodu wymaga systematycznej pracy przez cały rok. Wielobarwna roślinność wokół nas jest nie tylko walorem dekoracyjnym, estetycznym i poznawczym. To także wielka radość ze wspólnie zaplanowanej i wykonanej pracy. Będziemy z niecierpliwością czekać na efekty naszych działań, możliwości włączenia do codziennego jadłospisu świeżo zerwanych ziół, owoców i warzyw. Pozwólmy dzieciom samodzielnie doświadczać, wyciągać wnioski z prowadzonych obserwacji, uczmy je szacunku do przyrody, dbałości o świat roślin i zwierząt, stwórzmy im naturalne warunki do przyswajania wiedzy z zakresu ekologii, promujmy życie w zdrowiu i równowadze z naturą.

Jolanta Jabłońska

Przedszkole nr 196 „Kraina Misiów”
w Warszawie

Wiosenne zagadki

Jak się nazywa ta pora roku,
co ściele dywan zielony wokół?
(wiosna)

W tym miesiącu, jak w garncu,
nieustanna zmiana.
Słońce grzeje w południe,
a mróz szczypie z rana.
(marzec)

Ptaszek, co ludziom
wiosnę zwiastuje,
gniazda pod dachem sobie buduje,
przed deszczem nisko zatacza kółka,
wiadomo wszystkim, że to ...
(jaskółka)

Jeszcze wszystko uśpione,
jeszcze nic nie rośnie,
a on śnieg przebijają
i mówi o wiosnie.
(przebiśnieg)

Mleka nie piją, myszek nie jedzą,
te bure kotki na drzewie siedzą.
(bazi)

Żółte są jak kaczki,
lubią rosnąć w wodzie,
ale nigdy tych kwiatków
nie spotkasz w ogrodzie.
(kaczeńce)

W krótkiej nazwie kwiatów
mieszczą się „sanki”,
a te kwiaty kwitną w marcu,
w mroźne poranki.
(sasanki)

Kukaniem nas do lasu zaprasza,
że wiosna już przyszła
wszystkim ogłasza.
(kukułka)